

УДК 323.2

DOI: 10.33663/1563-3349-2025-98-397

A. В. БЕРЧУК

ДИНАМІКА ДОВІРИ ДО ВОЛОНТЕРІВ ТА ОБСЯГУ БЛАГОДІЙНИХ ВНЕСКІВ В УКРАЇНІ (2014–2025 роки)

Досліджено розвиток волонтерського руху та його вплив на соціальну стійкість України у період з 2014 по 2025 рр. Особлива увага приділяється динаміці суспільної довіри до волонтерів і змінам у фінансовій підтримці їхньої діяльності. Використано дані соціологічних опитувань Разумков Центр та Київського міжнародного інституту соціології, а також фінансові звіти провідних українських фондів («Повернись живим», фонд С. Прутули, United24). Також враховано результати дослідження М. Климач «Благодійність у воєнний час: Докази зі збору коштів на війну в Україні» (2025), яке на основі аналізу 2,9 млн транзакцій фонду «Повернись живим» демонструє чітку кореляцію між трагічними подіями (втрати цивільних, інформаційні піки) та зростанням обсягів донатів. Проведено порівняльний аналіз із міжнародними дослідженнями феномена благодійності в умовах криз. Обґрунтовується висновок про різкий стрибок довіри та донатів після початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році, який у наступні роки стабілізувався на високому рівні.

Ключові слова: волонтерство, довіра, благодійність, соціологічні дослідження, війна, Україна, громадянське суспільство.

Berchuk Andrii. Dynamics of trust in volunteers and the volume of charitable contributions in Ukraine (2014–2025)

The article examines the development of the volunteer movement and its impact on Ukraine's social resilience during 2014–2025. Particular attention is paid to the dynamics of public trust in volunteers and changes in financial support for their activities. The study uses survey data from the Razumkov Centre and the Kyiv International Institute of Sociology, as well as financial reports of leading Ukrainian funds ("Come Back Alive", Serhiy Prytula Foundation, United24). The study by M. Klymak further supports the findings. "Charitable Giving in Wartime: Evidence from Ukraine's War Fundraising" (2025), which, based on 2.9 million transactions from the "Come Back Alive" foundation, demonstrates a strong correlation between tragic events (civilian casualties, peaks in media coverage) and spikes in donation volumes. A

© БЕРЧУК Андрій Вікторович – аспірант Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України; ORCID: 0009-0007-5531-7469; e-mail: Anber19788791@gmail.com

comparative perspective with international studies of philanthropy in crises is also presented. The hypothesis is substantiated that after the beginning of Russia's full-scale invasion in 2022, there was an unprecedented surge in trust and donations, which in the following years stabilized at a high level.

Key words: *volunteering, trust, philanthropy, sociological surveys, war, Ukraine, civil society.*

Вступ. Волонтерський рух в Україні є одним із ключових елементів громадянського суспільства у періоди криз. Починаючи з 2014 року, після Революції Гідності та початку війни на Донбасі, громадські ініціативи взяли на себе низку критично важливих функцій: матеріально-технічне забезпечення армії, допомогу цивільному населенню, координацію гуманітарних потоків, інформаційну протидію російській пропаганді. Цей рух став не лише інструментом виживання у кризових умовах, а й символом горизонтальної самоорганізації суспільства, яке не покладається виключно на державні інститути.

Період 2014–2021 рр. відзначився становленням потужних волонтерських мереж, інституціоналізацією деяких ініціатив у вигляді фондів та громадських організацій, формуванням культури регулярної громадянської підтримки армії, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та соціально вразливих груп. З'явилися перші практики звітності, прозорості, цифрових платформ збору коштів.

Особливо вагомим став внесок волонтерів після 24 лютого 2022 року, коли повномасштабне вторгнення РФ призвело до небувалої мобілізації суспільних ресурсів, різкого зростання довіри до громадських ініціатив і активізації благодійності. У цей період благодійні фонди та волонтерські об'єднання почали оперувати бюджетами, співставними з державними програмами, а обсяги donatів сягнули рекордних показників. Це явище привернуло увагу не лише українських дослідників, а й міжнародної академічної спільноти.

Так, дослідження М. Климач на основі аналізу 2,9 млн транзакцій до фонду «Повернись живим» продемонструвало чітку кореляцію між трагічними подіями (втрати цивільних, пікові новинні цикли) та різким зростанням обсягів donatів, що свідчить про високу чутливість суспільства до новинних тригерів та підтверджує емоційний характер благодійності у воєнний час [1, с. 3]. Ці

дані доповнюють соціологічні опитування, що фіксують зростання суспільної довіри до волонтерів як до найбільш ефективних суб'єктів у кризових умовах. Таким чином, волонтерський рух в Україні не лише зберіг, а й посилив свою роль як фундаментально-го стовпа соціальної стійкості у военний час.

Метою статті є всебічне дослідження трансформацій у суспільній довірі до волонтерів та динаміці благодійних внесків в Україні у 2014–2025 роки, а також аналіз чинників, що зумовлювали ці зміни. Особлива увага приділяється вивченню впливу ключових суспільно-політичних подій (Революція Гідності, війна на Донбасі, повномасштабне вторгнення РФ у 2022 році) на активність громадянського суспільства. У дослідженні також розглядається роль інституціоналізації волонтерського руху, появи великих благодійних фондів, цифрових платформ збору коштів та міжнародної підтримки.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що після 24 лютого 2022 року відбувся різкий стрибок у рівні довіри та фінансовій підтримці волонтерських ініціатив, зумовлений мобілізацією суспільства та високою прозорістю діяльності провідних фондів, і що у 2023–2025 роках ці показники стабілізувалися на високих значеннях, закріпивши волонтерство як одну з ключових форм соціальної стійкості України.

Стан розробки проблеми та методи дослідження. Питання волонтерського руху після 2014 року розглядаються у працях українських і зарубіжних авторів, де відзначається інституціоналізація таких організацій, як фонд «Повернись живим» [2, с. 1] чи фонд Сергія Притули [3, с.1]. Дані соціологічних досліджень підтверджують, що довіра до волонтерських організацій залишається однією з найвищих серед усіх соціальних інститутів України. Так, за результатами опитувань Разумков Центр, рівень довіри зріс із 63,6% в середині 2021 року до 80% на початку 2025 року, при цьому баланс довіри–недовіри у 2024–2025 роках коливається у діапазоні +65–67 пунктів [4, с. 1] (*див. табл. 1*).

Українські науковці досліджують різні аспекти феномена волонтерства. Зокрема, О. Резнік аналізує залученість громадян до волонтерської діяльності під час повномасштабної війни [5, с. 1], Г. Трушевич розглядає політичні орієнтири учасників волонтерського руху [6, с.87]. В праці Д. Яковлева, Г. Трушевич проводить-

ся аналіз рівня політичної участі волонтерів, їхнє ставлення до партійної діяльності та потенційний вплив волонтерського руху як потужної соціальної сили на політичні процеси та розвиток громадянського суспільства [7, с. 93]. В дослідженні Я. Мартинюк підкреслюється роль волонтерської активності як чинника соціальної згуртованості та громадянської участі [8, с. 209].

Таблиця 1

Рівень довіри до волонтерських організацій

Якою мірою Ви довіряєте таким соціальним інститутам? Березень, 2025						
	Зовсім не довіряю	Скоріше не довіряю	Скоріше довіряю	Повністю довіряю	Важко відповісти	Баланс довіри/недовіри
Волонтерські організації	3,8	10,4	49,6	30,4	5,8	65,8

Наскільки Ви довіряєте таким соціальним інститутам?												
Липень–Серпень, 2021				Вересень, 2024				Лютий–Березень, 2025				
Волонтерські організації	Не довіряють*	Довіряють**	Важко відповісти	Не довіряють*	Довіряють**	Важко відповісти	Баланс довіри/недовіри	Не довіряють*	Довіряють**	Важко відповісти	Баланс довіри/недовіри	
		25,1	63,6	11,3	38,5	13,7	80,3	5,9	66,6	14,2	80	5,8

* Сума відповідей «Зовсім не довіряю», «Скоріше не довіряю»

** Сума відповідей «Повністю довіряю», «Скоріше довіряю»

Баланс довіри/недовіри – різниця між часткою тих, хто довіряє і тих, хто не довіряє

Окремий напрям досліджень стосується культури донатів в Україні та чинників, які впливають на поведінку благодійників. У статті В. Дідковської аналізуються соціально-психологічні мотиви благодійності та зміни у ставленні суспільства до регулярних пожертвувань [9, с. 1].

Методологічна база статті включає: аналіз соціологічних опитувань Київського Міжнародного Інституту Соціології [10, с. 1], Разумков Центр [4, с. 1], використання фінансових звітів провідних фондів («Повернись живим» [2, с. 1], Фонд Сергія Притули [3, с. 1], урядової платформи United24 [11, с. 1], методи порівняль-

ної статистики, трендової візуалізації та кореляційного аналізу, а також контент-аналіз новинних публікацій як індикаторів інформаційних тригерів.

Виклад основного матеріалу. Волонтерський рух в Україні у сучасному вигляді сформувався після Революції Гідності та початку війни на Донбасі у 2014 році. Якщо раніше добровільна допомога була радше елементом локальних ініціатив, то після початку бойових дій вона набула системного характеру. Виникли перші стійкі організації, які забезпечували армію засобами захисту, технікою та амуніцією: фонд «Повернись живим» [2], благодійний фонд «Армія SOS» [12], фонд Сергія Притули [3], а пізніше United 24 [11].

Дослідження Національного інституту стратегічних досліджень наголошує, що саме волонтерський рух «об'єднав суспільство, створив дієву структуру громадських організацій, котрі взяли на себе вирішення найбільш нагальних та болючих проблем держави. Саме волонтери стали тією рушійною силою, яка допомагає армії в умовах воєнного стану, коли держава не в змозі належним чином забезпечити деякі потреби сектору безпеки та оборони» [13, с.1]. Таким чином, у суспільній свідомості сформувався стереотип: волонтери допомагають іноді ефективніше, ніж держава. Це стало фундаментом для високого рівня довіри до цього інституту в наступні роки.

Фонд «Повернись живим» із 2014 року перетворився на найбільшу інституцію оборонного волонтерства, яка має розгалужену структуру, прозору систему фінансової звітності та співпрацює з Міністерством оборони [2].

Фонд Сергія Притули, створений у 2020 році, швидко інтегрувався у мережу громадської підтримки армії, зробивши акцент на масових краудфандингових кампаніях. Завдяки цій моделі вдавалося оперативно мобілізувати десятки й сотні мільйонів гривень на закупівлю безпілотників, засобів зв'язку та іншого критично важливого обладнання [3].

Також масові краудфандингові кампанії проводить С. Стерненко, відомий громадський діяч. Збори його благодійного фонду через соціальні мережі стали потужним інструментом підтримки армії. Завдяки великій довірі та активній аудиторії Сергій Стерненко організовує закупівлі автомобілів, дронів, тепловізорів, медичного обладнання та засобів зв'язку. Його ініціативи часто збира-

ють необхідні суми всього за кілька годин чи днів, що робить його одним із найпомітніших волонтерів сучасної України [14].

Вже у 2014–2015 роках в Україні розпочався процес інституціоналізації волонтерського руху: від розрізнених локальних ініціатив до масштабних структур із власним менеджментом, фінансовою та організаційною звітністю. В цей період волонтерство мало, як правило, оборонну спрямованість і було зосереджене на забезпеченні базових потреб армії: від бронешилетів і касок до автомобілів та засобів зв'язку. Водночас саме тоді закладалися механізми прозорої фінансової звітності та довгострокового менеджменту, які стали основою для подальшого розвитку руху. Важливо, що цей процес відбувався синхронно із формуванням нової політичної культури, завдяки якій громадянське суспільство стало не лише додатковим ресурсом держави, а й самостійним суб'єктом у сфері національної безпеки. Після 2020 року почала формуватися друга хвиля волонтерства, що спиралася на масові онлайн-кампанії та нові форми громадської мобілізації ресурсів, прикладами чого стали діяльність Фонду Сергія Притули та збори фонду «Спільнота Стерненка». Завдяки такій еволюції українське волонтерство набуло ознак стійкого суспільного інституту, здатного впливати на стратегічні рішення, мобілізувати значні матеріальні та людські ресурси, формувати в суспільній свідомості ідею громадянської відповідальності.

Рівень довіри до волонтерських організацій в Україні залишається одним із найвищих серед усіх соціальних інститутів. За даними Разумков Центр, у 2021 році волонтерам довіряли 63,6% громадян, тоді як недовіру висловлювали 25,1%, баланс становив +38,5 пунктів. Уже у вересні 2024 року рівень довіри зріс до 80,3%, а недовіра знизилася до 13,7%, баланс становив +66,6 пунктів. У березні 2025 року показник залишився стабільно високим — 80,0% довіри при 14,2% недовіри, баланс +65,8.

Ці дані свідчать про різке зростання довіри до волонтерських організацій в Україні після початку повномасштабної війни у 2022 році, з подальшою стабілізацією на рівні близько 80%. Варто підкреслити, що волонтери в Україні користуються навіть більшою довірою, ніж більшість державних інституцій. Для порівняння: у 2025 р. довіра до Збройних Сил України становила 90%, до Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) – 83%, тоді як до Верховної Ради лише 23% [4, с.1].

Світовий досвід свідчить, що благодійність та волонтерство різко активізуються у періоди криз. Так, дослідження К. Берребі, та Х. Йонах показує, що після терористичних атак значно зростала фінансова підтримка гуманітарних організацій [15].

Інші дослідження підтверджують, що гуманітарна активізація значною мірою залежить від трагічних подій та рівня суспільного емоційного напруження. Аналітична робота М. Климак продемонструвала чітку закономірність: збільшення кількості загиблих цивільних на 1% у конкретний день призводило до зростання обсягів донатів на 0,25–0,36% (еквівалент \$4860–\$6992). Це означає, що навіть поодинокі трагедії безпосередньо конвертувалися у хвилю суспільної фінансової підтримки, створюючи ефект швидкої мобілізації ресурсів у відповідь на людські втрати. Водночас дослідження показало, що такий емоційний імпульс мав обмежений часовий горизонт: пік активності тривав 2–3 дні, після чого поступово згасав до десятого дня, поки нові трагічні події знову не запускали аналогічний механізм [1, с. 3, 4, 15, 19].

Не менш важливим чинником виявився інформаційний контекст. За даними того ж дослідження, зростання кількості згадок у новинах про військових і бойові дії на 1% стимулювало додаткові 0,46% пожертв, що становило близько \$2521 на день. Таким чином, масоване медійне висвітлення воєнних подій підсилювало готовність громадян робити внески, синхронізуючи емоційний відгук суспільства. У цій моделі вирішальним залишався рівень довіри: прозорість звітності та відсутність скандалів у діяльності фонду «Повернись живим» забезпечували підтримку понад 80% населення. Це свідчить, що саме поєднання емоційних тригерів і високої інституційної надійності створює стійку модель громадянського фінансування війни, де короткострокові емоційні сплески інтегруються у довгострокову систему стабільної допомоги.

Таким чином, у дослідженні М. Климак, показано, що українська модель воєнної благодійності поєднує як короткострокові емоційні імпульси, так і довгострокові інституційні чинники. З одного боку, динаміка пожертв підтверджує надзвичайну чутливість суспільства до людських втрат і новинного фону: трагічні події чи інтенсивне медіа-висвітлення здатні буквально впродовж кількох годин мобілізувати тисячі людей до фінансової підтримки армії. З іншого боку, ефект «емоційного вибуху» має короткий життєвий цикл і

поступово згасає, що робить стабільність волонтерських фінансів залежною від репутації та прозорості організацій. Саме баланс цих двох складових: емоційної мобілізації та інституційної надійності забезпечує довгострокову життєздатність волонтерського сектору в умовах війни [1, с. 20].

Український випадок має унікальність: громадяни-донори самі перебувають у зоні ризику. Це означає, що їхня мотивація не є дистанційною «солідарністю», як це відбувається у випадку міжнародних донорів чи громадян інших країн, а безпосереднім внеском у власну безпеку та виживання їхніх сімей. Благодійність і волонтерство в умовах війни трансформуються із форми альтруїзму у форму колективної самооборони. Люди, жертвуючи кошти чи час, фактично інвестують у створення умов для збереження життя та майбутнього своїх близьких.

Важливо відзначити, що такий тип участі виходить за межі класичних моделей благодійності. Якщо у мирний час пожертви часто спрямовані на допомогу «іншому» (бідним, хворим, вразливим групам), то в умовах війни «інший» і «свій» майже зливаються. У цьому полягає особливість української моделі воєнного волонтерства: вона поєднує риси солідарності, патріотизму та інстинкту самозбереження.

Ця форма участі створює новий рівень довіри у суспільстві: коли громадяни бачать прямий результат своїх внесків (закуплені дрони, бронжилети чи автомобілі на фронт), формується культура відповідального громадянства. Таким чином, благодійність у час війни стає не просто соціальним явищем, а частиною стратегії виживання, яка зміцнює як індивідуальну, так і колективну безпеку.

Досвід фонду «Повернись живим» доводить, що довіра до інституцій може переважати емоційні імпульси. Регулярна звітність, відсутність корупційних скандалів і прозора система використання коштів, саме такі чинники перетворюють одnorазові емоційні пожертви на стійку, довгострокову підтримку. Саме поєднання емоційної мобілізації та інституційної надійності створює ефективну модель громадянського фінансування війни. Цю модель доповнює приклад співпраці із «monobank»: через сервіс «банка» у застосунку можна оформити щомісячні донати на рахунок БФ «Спільнота Стерненка» [14]. Це робить процес пожертв стандартизованим і регулярним. Як зазначено в інтерв'ю співзасновника «monobank» Олега Гороховського,

по всій системі було створено понад 120 тисяч таких «банок», на які українці перерахували понад 5 млрд грн загалом, а збір тільки «Rusorig» Сергія Стерненка через цей формат залучив до 1 млрд грн [16].

У ширшому контексті цей досвід демонструє, що волонтерські організації в Україні стали не лише каналами збору коштів, а й ключовими носіями суспільної довіри. Вони функціонують як «моральні посередники» між емоційними реакціями суспільства та реальними потребами фронту, забезпечуючи трансформацію солідарності у відчутний матеріальний ресурс. Таким чином, український кейс доводить, що у кризових умовах стійкість системи підтримки формується на перетині двох вимірів: соціальної емоційності та інституційної спроможності.

Для аналізу рівня довіри до волонтерів та обсягу пожертвувань використано кілька груп даних. Насамперед це соціологічні опитування, проведені Київським міжнародним інститутом соціології [10, с.1] та Разумков Центр [4]. Другим важливим блоком стали фінансові звіти провідних волонтерських фондів «Повернись живим» [2], Фонду Сергія Притули [3], та ініціативи United 24 [11]. Крім того використовувались аналітичні матеріали Національного інституту стратегічних досліджень [13].

На їх основі, по-перше, створено узагальнену таблицю довіри до волонтерських організацій, побудовану відповідно до бази даних соціологічних опитувань 2021, 2024 та 2025 років, що дозволило простежити динаміку змін у громадській думці. По-друге, здійснено збір та систематизацію даних про щомісячні надходження до фонду «Повернись живим» у 2022–2025 роках з урахуванням різних джерел пожертв. На основі цієї інформації побудовано графік динаміки фінансової підтримки в розрізі кварталів, що дало можливість візуалізувати коливання обсягів донатів у часі. По-третє, проведено порівняльний аналіз показників довіри та фінансових надходжень, що дозволило виявити потенційні взаємозв'язки між рівнем суспільної довіри та масштабами благодійної підтримки. Таким чином, поєднання соціологічних та фінансових даних забезпечило комплексне бачення факторів, які впливають на сталість волонтерського руху в Україні.

Аналіз даних Разумков Центр свідчить про суттєву зміну рівня суспільної довіри до волонтерських організацій упродовж останніх років. У 2021 р. довіра становила 63,6%, тоді як недовіра —

25,1% (баланс +38,5%). Після повномасштабного вторгнення росії у 2022 р. зафіксовано різкий стрибок: у 2024 р. рівень довіри зріс до 80,3%, при цьому недовіра знизилася до 13,7% (баланс +66,6%). У 2025 р. показники залишаються стабільними: довіра — 80,0%, недовіра — 14,2% (баланс +65,8%). Таким чином, з 2022 року сформувалася нова «стеля довіри», яка утримується на рівні близько 80% [4].

Фінансові дані фонду «Повернись живим» демонструють подібну картину. В 2022 р. було зібрано понад 5 млрд грн, 2023 — 4,2 млрд, у 2024 р. — 3,1 млрд грн [2] (див. рис. 1).

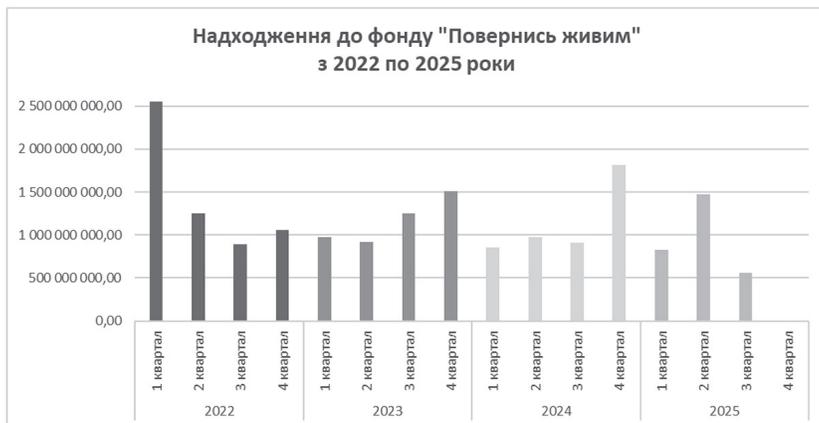

Рис. 1. Фінансові дані фонду «Повернись живим»

Подібна динаміка простежується і в інших великих ініціативах: Фонді Сергія Притули [3], та United24 [11]; після піку 2022–2023 рр. обсяги надходжень дещо знизилися, але закріпилися на стабільно високому рівні, який суттєво перевищує довоєнні показники. Це свідчить, що навіть на четвертому році повномасштабної війни українське суспільство зберігає готовність системно підтримувати волонтерські та благодійні проекти, що підтверджує гіпотезу про інституціоналізацію волонтерства як форми соціальної стійкості.

Порівняння двох ключових параметрів – довіри та фінансових надходжень показує, що у 2022 р. пік довіри збігся з рекордними обсягами донатів. У 2023–2025 рр. динаміка змінилася: довіра стабілізувалася на високому рівні, тоді як обсяги пожертв поступово

зменшилися, але залишилися на стабільному рівні. Це свідчить про те, що для українського суспільства благодійність перетворилася на звичну та регулярну практику, навіть попри зменшення обсягів внесків.

Висновки. Отримані результати підтверджують висунуту гіпотезу про те, що після 24 лютого 2022 року в Україні відбувся різкий стрибок у рівні довіри до волонтерських ініціатив і масштабності їх фінансування. Суспільна мобілізація, спричинена початком повномасштабної війни, активізувала не лише готовність громадян до особистої участі, а й значно збільшила обсяги фінансових внесків. Це стало можливим завдяки поєднанню двох ключових чинників: високої прозорості діяльності провідних фондів (наприклад, «Повернись живим» та «Сергія Притули») та широкому використанню цифрових інструментів звітування і залучення коштів.

У перші місяці війни спостерігався безпрецедентний рівень суспільної довіри, який трансформувалася волонтерство з локальної або ситуативної практики у всеукраїнський масовий рух. Ця довіра стала основою для формування нового суспільного договору між волонтерами та громадянами, де прозорість і результативність виступають головними факторами.

Подальший аналіз даних за 2023-2025 роки свідчить про стабілізацію показників на високому рівні. Хоча темпи зростання фінансування дещо знизилися порівняно з 2022 роком, проте рівень суспільної підтримки залишився стійким. Це свідчить, що волонтерський сектор в Україні вийшов за межі кризового реагування і набув рис інституалізованої форми соціальної активності. Він поступово перетворюється на структурний елемент соціальної стійкості, що виконує не лише допоміжні, а й стратегічні функції у сфері національної безпеки, соціального захисту та міжнародної репрезентації України.

Аналіз історичного розвитку волонтерського руху та його сучасних тенденцій дає підстави стверджувати, що волонтерство поступово перетворилося на глобальний суспільний феномен, який відіграє важливу роль у формуванні громадянського суспільства, розвитку соціальної згуртованості та розбудові демократичних інститутів. Досвід різних країн засвідчує, що волонтерська діяльність є ключовим інструментом у подоланні кризових явищ, реагуванні на надзвичайні ситуації та забезпеченні сталого розвитку. Український приклад останніх років доводить, що волонтерство може

стати стратегічним ресурсом держави у період війни, мобілізуючи суспільство на підтримку армії та постраждалих від воєнних дій.

Особливої уваги заслуговує процес глобалізації волонтерства, що проявляється у поширенні цифрових платформ для координації допомоги, міжнародній співпраці між організаціями та активному залученні корпоративного сектору до волонтерських ініціатив. Ці тенденції свідчать про необхідність формування нової культури волонтерства, яка базується на партнерстві між державою, громадянським суспільством і бізнесом.

Для України важливо забезпечити належне нормативно-правове регулювання волонтерської діяльності, усунути бюрократичні бар'єри, пов'язані з митним оформленням гуманітарної допомоги та фінансовою звітністю, а також сприяти розвитку прозорих механізмів співпраці між волонтерами й державними інституціями. Додатковим завданням є підвищення рівня довіри суспільства до волонтерських організацій шляхом запровадження стандартів прозорості та підзвітності.

1. Климак М., Косенко А., Коренок О., Михайлишина Д., Василяки К. Благодійність у воєнний час: дані з війни в Україні Фандрейзинг. URL: <https://ideas.repec.org/p/csa/wpaper/2025-04.html>. 2. Фонд «Повернісь живим». URL: <https://savelife.in.ua/about-foundation/>. 3. Фонд Сергія Притули. URL: <https://prytulafoundation.org/military-reports>. 4. Разумков центр. Оцінка ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів, ставлення до виборів під час війни, віра в перемогу (лютий–березень 2025р.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-sytuatsii-v-kraini-dovira-dotsialnykh-instytutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv-stavlennia-do-vyboriv-pid-chas-viiny-vira-v-peremogu-liutyiberezen-2025r>. 5. Резнік О. Залученість українців до волонтерської діяльності під час повномасштабної війни. URL: https://dif.org.ua/article/oleksandr-reznik-zaluchenist-ukraintsiv-do-volonterskoi-diyalnosti-pid-chas-povnomashtabnoi-viiny?utm_source=chatgpt.com. 6. Трушевич Г. Волонтерський рух в Україні: політичні орієнтири його учасників під час російсько-української війни. URL: http://politicus.od.ua/6_2024/16.pdf. 7. Яковлев Д., Трушевич Г. Політична участь волонтерів: «за» чи «проти»? URL: https://jppasa.donnu.edu.ua/article/view/17178?utm_source=chatgpt.com. 8. Мартинюк Я. До питання впливу волонтерської діяльності на соціальну згуртованість: виклики сьогодення. URL: https://journals.urau.ua/swe/article/view/309730?utm_source=chatgpt.com. 9. Дідковська В. Культура донатів в Україні: що потрібно знати. URL: https://philanthropyinukraine.org/knowledge-hub/publication/kultura-donativ-v-ukraini-shcho-potribnoznaty?utm_source=chatgpt.com. 10. Київський Міжнародний Інститут

Соціології. Динаміка довіри соціальним інституціям у 2021-2024 роках. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1467&page=1>.
11. Урядова платформа United 24. URL: <https://u24.gov.ua/uk/impact-report/intro>.
12. Благодійний фонд Армія SOS. URL: <https://armyos.com.ua/uk/>.
13. Національний інститут стратегічних досліджень Стан розвитку громадянського суспільства в Україні (2022–2023 pp.). URL: https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/stan-rozvytku-hromadyanskoho-suspilstva-v-ukrayini-2022-2023-rr?utm_source=chatgpt.com.
14. Благодійний фонд «Спільнота Стерненка». URL: <https://www.sternenkofund.org/>.
15. Берребі К., Йона Х Тероризм та філантропія: вплив терористичних атак на масштаби пожертвувань окремих осіб та домогосподарств. URL: https://ideas.repec.org/a/kap/pubcho/v169y2016i3d10.1007_s11127-016-0375-y.html?utm_source=chatgpt.com.
16. Шевчук С., Гордієнко О. «HIMARS для волонтерів». Українці створили 100 000 «банок» у monobank і зібрали 5 млрд грн. Як вони працюють? Інтерв'ю Олега Гороховського. URL: https://forbes.ua/money/himars-dlya-volonteriv-ukraintsi-stvorili-100-000-banok-u-monobank-i-zibrali-5-mlrd-grn-yak-voni-pratsyuyut-intervyu-olega-gorokhovskogo-18102022-9069?utm_source=chatgpt.com.

References

1. Klymak M., Kosenko A., Korenok O., Mykhailyshyna D., Vasyliaky K. Blagodiinist u voiennyi chas: dani z viiny v Ukraini Fandreizng. URL: <https://ideas.repec.org/p/csa/wpaper/2025-04.html>.
2. Fond “Povernys zhyvym”. URL: <https://savelife.in.ua/about-foundation/>.
3. Fond Serhii Prytuly. URL: <https://prytulafoundation.org/military-reports>.
4. Razumkov tsentr. Otsinka sytuatsii v kraini, dovira do sotsialnykh instytutiv, politykiv, posadovtsiv ta hromadskykh diiachiv, stavlennia do vyboriv pid chas viiny, vira v peremohu (liutyi–berezen 2025 r.). URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-instytutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv-stavlennia-do-vyboriv-pid-chas-viiny-vira-v-peremogu-liutyiberezen-2025r>.
5. Reznik O. Zaluchenist ukraintsv do volonterskoi diialnosti pid chas povnomasshtabnoi viiny. URL: https://dif.org.ua/article/oleksandr-reznik-zaluchenist-ukraintsv-do-volonterskoi-diyalnosti-pid-chas-povnomasshtabnoi-viiny?utm_source=chatgpt.com.
6. Trushevych H. Volonterskyi rukh v Ukraini: politychni oriientyry yoho uchasykiv pid chas rosiisko-ukrainskoi viiny. URL: http://politicus.od.ua/6_2024/16.pdf.
7. Yakovlev D., Trushevych H. Politychna uchast volonteriv: “za” chy “proty”? URL: https://jppasa.donnu.edu.ua/article/view/17178?utm_source=chatgpt.com.
8. Martyniuk Y. Do pytannia vplyvu volonterskoi diialnosti na sotsialnu zghurtovanist: vyklyky sohodennia. URL: https://journals.uran.ua/swe/article/view/309730?utm_source=chatgpt.com.
9. Didkovska V. Kultura donativ v Ukraini: shcho potribno znaty. URL: https://philanthropyinukraine.org/knowledge-hub/publication/kultura-donativ-v-ukraini-shcho-potribno-znaty?utm_source=chatgpt.com.
10. Kyivskyi Mizhnarodnyi Instytut Sotsiologii. Dynamika doviry sotsialnym instyutsum u 2021–2024 rokakh. URL: <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=1467&page=1>.
11. Uriadova platforma United 24. URL: <https://u24.gov.ua/uk/impact-report/>

intro. **12.** Blahodiinyi fond Armiia SOS. URL: <https://armyos.com.ua/uk/>. **13.** Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen. Stan rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini (2022–2023 rr.). URL: https://niss.gov.ua/publikatsiyi/analitichni-dopovidi/stan-rozvytku-hromadyanskoho-suspilstva-v-ukrayini-2022-2023-rr?utm_source=chatgpt.com. **14.** Blahodiinyi fond “Spilnota Sternenka”. URL: <https://www.sternenkofund.org/>. **15.** Berrebi C., Yonah H. Teroryzm ta filantropiia: vplyv terorystychnykh atak na mashtaby pozhertvuvan okremykh osib ta domohospodarstv. URL: https://ideas.repec.org/a/kap/pubcho/v169y2016i3d10.1007_s11127-016-0375-y.html?utm_source=chatgpt.com. **16.** Shevchuk S., Hordiienko O. “HIMARS dlia volonteriv”. Ukraintsi stvoryly 100 000 “banok” u monobank i zibraly 5 mlrd hrn. Yak vony pratsiuut? Interviu Oleha Horokhovskoho. URL: https://forbes.ua/money/himars-dlya-volonteriv-ukraintsi-stvorili-100-000-banok-u-monobank-i-zibrali-5-mlrd-grn-yak-voni-pratsyuyut-intervyu-olegahorokhovskoho-18102022-9069?utm_source=chatgpt.com.

***Berchuk Andrii.* Dynamics of trust in volunteers and the volume of charitable contributions in Ukraine (2014–2025)**

This article explores the dynamics of trust in volunteers and the volume of charitable contributions in Ukraine between 2014 and 2025. It highlights how the volunteer movement, born in response to the Revolution of Dignity and the war in Donbas, evolved into a key element of Ukraine’s social resilience. Using sociological data from the Razumkov Centre and KIIS, together with financial reports from leading funds such as “Come Back Alive,” the Serhiy Prytula Foundation, and United24, the study demonstrates how public trust in volunteers rose sharply after Russia’s full-scale invasion in 2022 and subsequently stabilized at historically high levels. Evidence from Margaryta Klymak’s study *Charitable Giving in Wartime: Evidence from Ukraine’s War Fundraising* (2025) underscores the correlation between tragic events, media coverage, and sharp increases in donations, while also showing how institutional transparency transforms emotional impulses into sustained financial support. By situating Ukraine’s case within broader international research on philanthropy in times of crisis, the article argues that wartime charity in Ukraine is not just an act of solidarity but a form of collective survival strategy. The findings confirm the hypothesis that trust and donations stabilized at a consistently high level in 2023–2025, solidifying volunteering as a permanent component of national resilience. This research contributes to understanding how the interplay of emotional mobilization, institutional credibility, and digital fundraising tools creates a unique model of civic participation, offering insights for policymakers, scholars, and practitioners seeking to strengthen volunteer-based responses to crises both in Ukraine and globally.

Key words: volunteering, trust, philanthropy, sociological surveys, war, Ukraine, civil society.